MŪSŲ PASTOGĖ

Lithuanian Australian Weekly "Our Haven"

XXVII metai

Registered for posting as a newspaper categotry B

Lietuvos ... Bibliotekа

5.7.1976, Nr. 26 (1431)

Australijos Lietuvių Fondo VAJUS

50 Errol St.
North Melbourne, Vic. 3051

BROLIAI IR SESĖS,

1972 m. pabaigoje A.L.B. Krašto Taryba įsteigė Australijos Lietuvių Fondą. Fondo paskirtis yra telkti lėšas ir jas naudoti Australijos lietuvių švietimui, mokslui, menui, tautinei veiklai ir apskritai kultūrinei apraiškai remti. Panašūs fondai jau prieš kelioliką metų buvo įsteigti JAV ir Kanadoje. Šiandien jie turi sukaupę stambias pinigų sumas ir iš gaunamų procentų efektyviai paremia tų kraštų lietuvių kultūrinę veiklą.

Australijoje lietuvišku švietimu ir kultūrinės veiklos puoselėjimu tenka mums patiems rūpintis, specialiai gi A.L. Fondui. Jaučiame, kad savaitgalio mokyklų, lituanistinių kursų, jaunimo organizacijų ir įvairių kultūrinių sambūrių bei paskirų asmenų kūrybinis darbas kenčia dėl lėšų stokos. Užsimojimai palieka neįgyvendinti, kūrybinėms jėgoms nėra tinkamų sąlygų pasireikšti.

Svarbu ir propagavimo reikalas. Šio krašto gyventojų žinios apie mūsų kilmės kraštą, tautą bei jos istoriją ir kalbą labai menkos. Ir nenuostabu. Iki šiol mes nepasirūpinom išleisti anglų kalba vertingesnės studijos tuo klausimu, o taip pat apie lietuvių kilmės ateivių įnašą į šio krašto kultūrinį, socialinį bei ekonominį gyvenimą. Tokiam leidiniui paruošti ir išleisti reikia stambios sumos, o šiandien jos dar neturim.

Jausdami, kad Tamstai rūpi lietuvybės išlaikymas ar pratęsimas ir lietuvių apraiškos bei kultūros propagavimas šiame krašte, kviečiame Tamstą įsijungti į Australijos Lietuvių Fondo rėmėjų eiles. Fondo valdyba bus dėkinga už bet kokio dydžio piniginę paramą. Valdyba yra nutarusi asmenims, paskyrusiems Fondui 100 ar daugiau dolerių, suteikti šimtininko vardą. Šią sumą galima įmokėti ir dalimis. Įnašai siunčiami A.L.F. adresu. Didesnėse mūsų kolonijose A. L. Fondas turi savo įgaliotinius, ir ten galima jiems įmokėti. Sąrašas šio laiško priede. Jūsų aukos bus skelbiamos mūsų spaudoje, gi šimtininkų vardai surašyti "Australijos lietuviai" kartiniame leidinyje.

J. Meiliūnas, A.L.F. pirmininkas
A. Zubras, A.L.F. sekretorius

A. L. F. ĮGALIOTINIAI

Adelaide — S. Dainius, 25 Manuel Ave, Blair Athol, S.A., 5084
Canberra — A. V. Balsys, 22 Ferguson Cr., Deakin, A.C.T., 2600
Melbourne — I. Alekna, A.L.F. valdybos iždininkas, 50 Errol St., North Melbourne, Vic., 3051
Newcastle — S. Lizdenis, 17 Michael St., Maryville, N.S.W., 2293
Perth — prof. Z. Budrikis, 7 Hotchin St., Nedlands, W.A., 6009
Sydney — B. Stašionis, Lietuvių klubas.

V. Stančikaitė-Abraitienė — SUGRĮŽIMAS

NAUJIENOS

Britų ir JAV kariniai ekspertai tvirtina, kad sovietų karinis biudžetas yra tris kartus didesnis, negu oficialiai skelbiama. Iš visako atrodo, kad pasaulyje reikalai drumsčiasi ir stovime prieš naujo karo grėsmę.

***

Amerika numatò pristatyti daug vėjinių malūnėlių elektros energijai gaminti. Tuo tikimasi sutaupyti naftos.

***

Lietuvoje išleidžiama 60 respublikinių ir lokalinių laikraščių ir 22 žurnalai. Lokaliniai laikraščiai ir žurnalai neišleidžiami į užsienį.

Neseniai mirė ir buvo su didelėmis iškilmėmis palaidotas buvęs Australijos gen. gubernatorius Richard Gardiner Casey, sulaukęs 85 metų. Jis buvo pirmas australas, paskirtas britų karūnos atstovu - generaliniu gubernatoriumi.

***

Lietuvoje sudegė Šiaulių šv. Jurgio bažnyčia, o vėliau buvo užsidegusi ir Leipalingio bažnyčia. Spėjama, kad abi bažnyčios buvo padegtos. Leipalingio bažnyčia yra mūrinė, tad apdegė tik durys.

Birželio 28 d. amerikiečių savaitiniame "Time" žurnale paskelbtas išsamus straipsnis apie Pabaltijo valstybes, kur pabrėžiama, kad šie kraštai nežiūrint okupacinio režimo išlaikė savo tautinį savitumą ir aukštesnį gyvenimo standartą, negu jų sovietiniai valdovai. Straipsnio autorius ypatingą dėmesį skiria Estijai ir Lietuvai, kur parodoma daugiau pasipriešinimo pavergėjams. Iškeliama kaip reikšmingas faktorius Lietuvos "samizdatas" - Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, primenama Kalantos susideginimas, lietuvių peticijos Jungtinėms Tautoms ir Lietuvos išskirtina padėtis iš visų kitų Pabaltijo kraštų.

Taip pat straipsny pabrėžta, kad daugelis pasaulio kraštų, įskaitant ir USA nepripažįsta Pabaltijo užgrobimo teisėtu, paminėtas faktas, kad dabartinė Australijos vyriausybė anksčiau padarytą tokį pripažinimą atšaukė.

***

Amerikos diplomatinėje tarnyboje žuvo jau visa eilė diplomatinių pareigūnų: 1968 m. Guatemaloje buvo nužudytas ambasadorius J. Gordon, 1970 m. Brazilijoje nužudytas Amerikos gen. konsulas C.S. Cutter. Tais pačiais metais Jordane žuvo du Amerikos diplomatai, Urugvajuje teroristų nužudytas D. Mitrione, 1973 m. Sudane žuvo nu palestiniečių teroristų Amerikos specialus pasiuntinys C. Moel. 1974 m. Kipre žuvo ambasadorius R. Davies; 1975 m. Argentinoje nužudytas J.P. Egan, konsularinis U.S.A. pareigūnas Argentinoje; 1975 m. Atėnuose žuvo U.S.A.ambasados pirmasis sekretorius R.S.Welsh.

Kaip matome, diplomatija yra brangi tarnyba.

***

JAPONAS IKUO MURATA, Tokijo ekonomikos kolegijos humanitarinių mokslų profesorius, jau baigė K. Donelaičio "Pavasario linksmybių" vertimą į japonų kalbą ir jį paskelbė kolegijos žurnale, pridėdamas ir originalo tekstą. Kartu su vertimu pateikiamas ir 21 psl. straipsnis apie K. Donelaitį, lietuvių raštijos bruožus. Prof. I. Murata, talentingas kalbininkas, lietuvių ir latvių kalbas studijavo Ohio universiteto kursuose. Lietuviškai jis susirašinėja su vilniečiu akademiku K. Korsaku, filologijos dr. A. Sabaliausku. 1974 m. vasarą viešėjo Vilniuje. Prof. I. Murata yra pasiryžęs japonams pateikti pilną K. Donelaičio "Metų" vertimą. Pernai jis išvertė ir paskelbė vysk. A. Baranausko "Anykščių šilelį". Vertimai atliekami labai kruopščiai, naudojantis net tarminiais tekstais, į juosteles įrašytomis deklamacijomis.

Laikams pasikeitus

Kai atvykome į Australiją, pradžioje jautėmės labai nejaukiai: į mus buvo žiūrima su nepasitikėjimu, bijojome sava kalba prabilti viešose vietose, nes dažnai susilaukdavome atvirų priekaištų. Reikėjo išgyventi tokioje nuotaikoje virš dvidešimt metų, kol Australijoje pažiūros ir nuotaikos į ateivius radikaliai pasikeitė. Šiandie imigracinė krašto politika pilnai suprantama visiems seniesiems Australijos gyventojams, ir patys imigrantai susilaukia vis daugiau dėmesio ir net paramos iš oficialiųjų įstaigų. Šalia imigracijos ministerijos pristeigta visa eilė valstybinių įstaigų etniniams reikalams, ir patys ateiviai įgijo atitinkamų teisių savo reikalais pasisakyti, prašyti, net reikalauti.

Ypač Australijos vyriausybės atkreiptas dėmesys į ateivių kultūrinius pasireiškimus. Kaip žinome, ateiviai kilę iš senųjų kultūrų kraštų, ir jų atsineštas į šį kraštą kultūrinis kraitis pačią Australiją, kaip naujai besiformuojantį kraštą, nepaprastai praturtina, nes visa, ką ateiviai įneša į Australiją, palieka čia, kas organiškai įauga ar įaugs į šios šalies kultūrinį gyvenimą.

Ta prasme pasikeitė ir oficiali pažiūra į ateivius. Jeigu pradžioje buvo oficialiai vadovautasi vienu principu - kuo greičiausia asimiliuoti ir asimiliuotis, tai pastaruoju metu šito atsisakyta ir net dedama pastangų, kad ateiviai kuo daugiau ir kuo ilgiau išlaikytų ir gyventų savo atsivežtine kultūrine nuotaika, kas pačiai Australijai daugiau išeis į gerą žinant, kad vis tiek ir be prievartos, naturaliu keliu asimiliacija atliks savo. Tad net steigiamos specialios ateiviams mokyklos, remiamos jų privačios mokyklos kur dėstoma gimto krašto kalba ir kultūra, įsteigtos specialios ateivių poreikiams radio stotys, finansiniai palaikomos ateivių kultūrinės institucijos ir centrai.

Jau ir šio krašto lietuviai susilaukė australų vyriausybės paramos atskiruose kultūriniuose sektoriuose: buvo paremtos ir paremiamos Australijos Lietuvių Dienos, paremtas jaunimas išvykai į Jaunimo Kongresą, išlaikomi lituanistiniai kursai Melbourne, gautos radio valandėlės Melbourne ir Sydnejuje ir kt.

Džiugi žinia pasiekė mus, kad Geelongo tautinių šokių grupė "Šešupė" irgi neseniai gavo iš Australijos vyriausybės 600 dolerių įsigyti būtiniausiems reikmenims.

Kaip matome, lengvatų ir paramų galima gauti, tik reikia parodyti kiek veržlumo ir iniciatyvos. Suprantama, niekas neateis, nesiteiraus, ko mums reikia ir niekas nepasiūlys - reikia patiems kreiptis, prašyti, nurodant, ko siekiame ir ko norime. Sakysim, tokios mūsų savaitgalio mokyklos, chorai, tautiniai šokiai, gal net ir organizacijos, kaip skautai ar sportininkai tikriausiai būtų paremtos, reikalą tinkamai pristačius atitinkamose įstaigose. Gal tokios paramos susilauktų ir mūsų spauda. Bet jeigu mes nieko iki šiol neturime ir negauname, tai tik mūsų pačių apsileidimas. Atskiri pavyzdžiai ir pavienių žmonių iniciatyva vis dėl to susilaukia apčiuopiamų rezultatų. Reikia prileisti, kad veikdami organizuotu būdu galėtume žymiai daugiau laimėti ir atsiekti, negu iki šiolei parodyta partizaninė pavienių žmonių ar grupelių iniciatyva. Gal būtų gerai mūsų visų naudai ir patogumui, jeigu gavusios atitinkamą paramą organizacijos ar vienetai ir plačiau paskelbtų, kokiais būdais ir keliais tai buvo pasiekta, kad kitiems būtų lengvesnis kelias, į kur kreiptis ir kaip motyvuoti. Turime pavyzdį, kad Geelongo taut. šokių grupė "Šešupė" sau paramos išsikovojo. Lygiai panašu pretekstu galėtų gauti tokios paramos ir kitos mūsų tautinių šokių grupės iš skirtingų valstijų. Ypač tokių galimybių galėtų turėti mūsų chorai ir sportiniai vienetai.

Kaip matome, laikai pasikeitė, o drauge ir nuotaikos bei pažiūros į ateivius ir jų veiklą. Nors išgyvename šiame krašte savotišką krizės laikotarpį, bet vykdydama savo politiką Australijos vyriausybė turi skaitytis su pageidavimais.

Prieš akis Australijos Lietuvių Dienos. Geriausia proga parodyti, ką turime ir ką galime, bet reikia dėti pastangų ir atrasti būdų, kaip tą padaryti. O tai būtų pats stipriausias argumentas, lemiantis vyriausybės palankumą mūsų aspiracijoms ir veiklai.

(v.k.)

Žinios

Amerikos ambasadai Maskvoje susidaro didelių pavojų ir net svarstoma ją uždaryti. Sovietai, sekdami pasikalbėjimus ambasadoje, ją švitino specialiais spinduliais, kurie pasirodė žalingi tarnautojų sveikatai. Neseniai buvo paskleisti gandai, kad padėta gaištukinė bomba, bet jos nesurasta. Teroras prieš Amerikos ambasadą vykdomas su Kremliaus žinia, ir dėl to amerikiečiai šitą žaidimą galvoja nutraukti.

***

Po rinkimų Italijoje nors komunistų partija ir pasiekė reikšmingų laimėjimų pravesdama daugiau savo kandidatų į Italijos parlamentą, tačiau nepasiekė reikiamos daugumos, kad patektų į vyriausybę. Palyginamai didžiausią svorį Italijoje gavo krikščionys demokratai, bet sudaryti vyriausybę vis tiek bus sunkumų. Komunistai grasina, kad jeigu jie nebus įsileisti į vyriausybę, krašte vyks dar didesnis ekonominis chaosas, kaip kad prieš rinkimus.

JONUI PALAIČIUI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškia jo žmonai ir sūnums Romui ir Edžiui su šeimomis.

V. ir V. Saudargai

A.A.
ALGIU PLOKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame jo šeimai ir kartu liūdime.

Brisbanės Skautai

Šaulių suvažiavimas

L Š S T

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje dalinių atstovų suvažiavimas įvyko Kanadoje, Toronte, balandžio 24-25 d.d. Užsiregistravo 149 atstovai.

Rengimo Komiteto pirmininkas S. Jokubaitis 10 val. atidarė suvažiavimą ir pasveikinęs atvykusius, programą vesti perdavė studentei Vidai Javaitei. Įnešama 16 vėliavų: Centro Valdybos, Moterų Rinktinės ir 14 šaulių dalinių. Scenoje kabojo Lietuvos trispalvė ir didelis šaulio ženklas, o žemiau įrašas: "Sveikiname Šaulių Sąjungos atstovų suvažiavimą". Kanados himną pianinu paskambino D. Jokubaitytė. Invokaciją sukalbėjo kun. P. Užubalis. Po to, sekė LŠST pirmininko V. Tamošiūno sveikinimo kalba, kurioje buvo trumpai paminėta Sąjungos veikla ir mirusieji veteranai: Gen. S. Dirmantas; R. Skipitis, A. Valatkaitis, V. Ruša ir kit. Atsistojimu pagerbti mirę ir žuvę dėl Lietuvos laisvės šauliai ir kovotojai. Toliau sekė visa eilė žodžiu ir raštu sveikinimų. Vliko Valdybos narys ir šaulys B. Bieliukas skaitė paskaitą: "Rytų Europos rezistencija ir pavergtų tautų pasipriešinimas." Po paskaitos O. Mikulskienė ir A. Šukys Sąjungos pirmininkui V. Tamošiūnui įteikė gražią dovaną: Žalgirio kuopos šaulio A. Andriušiūno kūrinį. Spaudos ir informacijos vadovas V. Mingėla ir Komisijos sekretorė E. Gerodockienė įteikė šauliams laikraštininkams skirtas premijas. Išnešamos vėliavos ir tuo baigiama iškilmingoji dalis.

Sudarius darbo prezidiumą sekė dalinių atstovų pranešimai. Slaptu balsavimu, daugumos balsų, Sąjungos Centro Valdybos pirmininku išrinktas Karolis Milkovaitis, kuris tuojau pristatė naujos Valdybos, Kontrolės Komisijos ir Garbės Teismo sąrašus, kurie suvažiavimo buvo patvirtinti. K. Milkovaičio padėkos žodžiu buvo baigtas tos dienos posėdis.

Studentė Vida Javaitė 8 v.v. pakvietė suvažiavimo rengimo pirmininką St. Jokubaitį atidaryti banketą. Jis, anglų kalba pristatė į banketą-koncertą atvykusius garbės svečius. Kalbėjo ir sveikino: Kanados Federalinės Ontario provincijos ir Toronto miesto burmistro atstovai. Raštu gautus sveikinimus perskaitė V. Javaitė. Po sveikinimų, V. Tamošiūnas ir A.Šukys, už atliktus gerus darbus Sąjungai ir šauliams, S. Jokubaičiui įteikė dovaną-gražų adresą. Meninę dalį atliko Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras". Po to, sekė vakarienė ir šokiai. Šokiams grojo 5 asmenų estų orkestras. Veikė bufetas ir buvo dalinamos dovanos.

Sekmadienį, balandžio 25 d. 11,30 val. Prisikėlimo parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos. Į pamaldas šauliai vyko rikiuotėje, o su jais kartu plesėsavo 16 vėliavų. Prie jų prisijungė dar dvi skautų vėliavos, nes ir jie uniformuoti dalyvavo pamaldose ir minėjo Šv. Jurgį. Mišias atlaikė ir suvažiavimo proga gražų pamokslą pasakė Sąjungos dvasios vadovas kun. dr. Jonas Borevičius.

Mišių metu gražiai giedojo choras. Po mišių vainikas padėtas prie paminklinės lentos. Sugiedotas Lietuvos Himnas. Grįžus į salę buvo tęsiamas vakar pradėtas posėdis. Pasisakyta dėl vakarykščių pranešimų. Jie išdiskutuoti ir patvirtinti. Ateinantį suvažiavimą nutarta šaukti Chikagoje. Vyko atsisveikinimo kalbos ir vėliavų perdavimo ceremonijos.

S. Pačėsa

A.a.JONAS PALAITIS

Kaip rudens lapai krinta mūsų tautiečiai. Taip ir a.a. Jonas Palaitis Lietuvių Sodybos gyventojas paliko šį pasaulį birželio 12 d. sulaukęs 74 metų.

Velionis buvo ypatingai darbštus ir linksmo charakterio, visada su šypsena, malonus. Prieš statant Lietuvių Sodybą a.a. Jonas Palaitis uoliai talkininkavo, padėdamas visame kame. Moterų draugijai pastačius pirmuosius lietuvių butus, velionis sodybai padirbo išorinius suolelius ir stalus, viską paaukodamas. Jis vis sakydavo: "Aš moterų draugijai visada padėsiu kiek tik galėsiu". To jis ir laikėsi.

Prieš šešis mėnesius, velionis su žmona Ona apsigyveno sodyboje, gražiai susitvarkė galėjo senatvėje tik ilsėtis, bet neilgai. Būdamas darbštus dirbo aplink savo butą tvarkydamas gražiai iki negailestingoji mirtis jį pašaukė.

Sydney Lietuvių Socialinė Globos Draugijos Valdyba ir Lietuvių Sodybos patikėtinės labai apgailestauja netekusios gero, nuoširdaus gyventojo ir pagalbininko. Jo atlikti darbai mums visada vaizdžiai jį primins.

Amžiną Jam atilsį! Likusiai žmonai Onai, sūnums Romui, Edžiui ir jų šeimoms mūsų nuoširdi užuojauta.

O. Baužienė

POPIETĖ ADELAIDĖS LIETUVIŲ NAMUOSE

Rašo Br. Mockūnienė

Adelaidės Lietuvių Sąjungos pirmininkas ir Lietuvių Namų administratorius Petras Bielskis

Šiandieną eilinis sekmadienis ir nieko ypatingo Lietuvių Namuose neruošiama, tačiau judėjimas prie namų vyksta. Mašinos iš lėto šliaužd amos ieško sustojimui vietos. Adelaidiškiai tiesiai po lietuviškų pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioje, atvyksta į Lietuvių Namus pietų. Šiandieną Vilniaus Tunto vyr. skautės gamina pietus. Kai kurie tautiečiai atvyksta pietų su visa šeima, dar net draugus australus atsiveža gardžiųjų cepelinų paragauti. Prie valgyklos durų stalas su įvairiausiais pyragais, visi namuose kepti, vienas už kitą gardesni. Atvykusieji perkasi barankų , žagarėlių , meduolių .Vieni čia pat ragauja, kiti vežasi namo. Valgykloje vėl kitas stalas apkrautas įvairiomis bonkomis - tai loterija. Adelaidiškiai ir čia geraširdiškai atidaro piniginę, perkasi loterijos bilietus, kurios traukimas įvyks baigus pietauti. "Reikia gi paremti skautes, nes jos tautinei stovyklai lėšas telkia", aiškina šypsodamas tautietis savo kaimynui. Ir dėka dosniųjų ištuštėja virtuvėje puodai bei keptuvės, pranyksta pyragai ir loterijoje ištraukiamos visos bonkos. Skautės patenkintos skaičiuoja pinigus ir trina rankas–"gera buvo popietė..."Papietavę vieni eina į barą stiklo alaus išgerti, kiti į biblioteką naujai išleistą knygą ar plokštelę nusipirkti, treti bilijardą palošti. Jaunesnieji jau kieme žaidžia krepšinį. Skautai savo būkle turi sueigą. Vienas kitas tautietis nueina į "Talką" finansinių reikalų aptarti. Kitas gal panoro pasidairyti po archyvą - muziejų. Žodžiu, lietuviškas gyvenimas vyksta. Tie Lietuvių Namai tai lyg mažutė Lietuvėlė. Stebiu tą visą vyksmą ir galvoju - ką mes darytumėm jei tų Lietuvių Namų neturėtumėm? Koks nepatogus ir neįdomus būtų mūsų gyvenimas! Gerai atsimenu kūrimosi laikotarpį Adelaidėje, kol dar neturėjome nei Lietuvių Namų, nei Katalikų Centro, nei savo bažnyčios. Melsdavomės niūrokoje Šv. Juozapo bažnytėlėje ir kun. Dr. P. Jatulis žvilgčiodavo į laikrodį, kad neužtęstų pamaldų, nes už durų jau lenkai laukdavo. Susirinkimams, tautiniams šokiams vis nuomuotos patalpos. Todėl nenuostabu, kad vos praslinkus penkeriems metams nuo atvykimo į Australiją (1953m.) Adelaidėje jau buvo sudaryta Namų įsigijimo komisija. Ši komisija net porą metų studijavo patalpų įsigijimo reikalus. Buvo nutarta steigti ne pelno organizaciją - Liet. Sąjungą, kurios tikslas, kaip juridinio asmens būtų įsigyti ir valdyti nejudomą ir kitokį turtą. Sąjungos steigimui buvo išrinkta komisija iš pirmininko (a.a. V. Raginis) vicepirmininko (a.a.J. Kalvaitis), sekretoriaus (a.a. J. Pyragius) ir izd. (a.a. A.Šliužas)!!! Įsikūrus Sąjungai (1955 m.) a.a. V. Raginis buvo išrinktas Sąjungos pirmininku, ir šias pareigas ėjo iki 1966 m. pradžios. Nelengvi tai buvo metai Sąjungos pirmininkui ir valdybai: surasti objektą, sutelkti depozitinį kapitalą, išsirūpinti paskolą, tuo pat metu plečiant Sąjungą, verbuojant naujus narius, telkiant lėšas. Visi šie sunkumai buvo nugalėti ir 1957 m. rugpiūčio 24 d. buvo nupirkti Norwood'e, Eastry St. buvę maldos namai, ant dvigubo sklypo, ir pavadinti "Adelaidės Lietuvių Namais". Nors šis skardinis pastatėlis atrodė labai kukliai ir buvo gan primityvus, vis tiek buvome patenkinti ir net didžiavomės savo nuosavu kampu. Su laiku Lietuvių Namai buvo plečiami ir perstatomi, dar pripirkti du gretimi sklypai su pastatais.

Dabar Adelaidės Lietuvių Namai turi didžiulį žemės sklypą, kuriame įrengti sodelis su Žuvusiems už Lietuvą paminklu (skulptorės I. Pocienės kūrinys), krepšinio aikštė ir automobiliams pasistatyi aikštė. Be pagrindinio pastato dar yra du atskiri namukai. Vienas paskirtas Savaitgalio Mokyklai, o kitame gyvena Lietuvių Namų administratorius p. Petras Andriejaitis, Pagrindiniame pastate įrengtas modernus klubas su baru, praplėsta salė, pastatytas A.L.Muziejus - Archyvas, veikia gražiai p. E.Reisonienės tvarkoma biblioteka - skaitykla, didžiulė moderni virtuvė A.L. Moterų Sekcijai ir kt.

Adelaidės Lietuvių Sąjunga kartu ir Lietuvių Namai šįmet mini dvidešimt pirmuosius savo gyvenimo metus. Charakteringa yra tai, kad per dvidešimtį metų Sąjunga turėjo tik du pirmininkus: pirmąjį dešimtmetį jai vadovavo jos įkūrėjas a.a. V. Raginis, o antrąjį dešimtmetį p. Petras Bielskis (dabartinis pirmininkas). Tenka pažymėti, kad p. P. Bielskis yra nepaprasto ištvermingumo ir pasiaukojimo žmogus. Jis ne tik yra Liet. Sąjungos pirmininkas, atsakingasis A.L. Namų šeimininkas, bet taip pat ir Sąjungos informacinio, dvisavaitinio laikraščio "Adelaidės Lietuvių Žinių " redaktorius. Pirmąjį dešimtmetį laikraštuką redagavo paprašyti spaudos darbuotojai: a.a. J. Arminas, a.a. V. Radzevičius, trumpesnį laiką O. Stimburienė ir A. Šerelis, o nuo 1971 metų šias gana nelengvas redaktoriaus pareigas eina p. P. Bielskis, padedant p. V. Arlauskienei.

Kitas namažiau svarbus asmuo A.L. Namų istorijoje yra inž. arch. K. Reisonas, dešimtį metų išdirbęs Sąjungos valdyboje, padaręs Liet. Namų perstatymo planus, prižiūrėjęs ir vykdęs statybą, dažnai net su kastuvu dirbęs talkose.

Trečias svarbus asmuo savo įnašais į Liet. Namus yra arch. Genius Kalibatas. Šis, vienas iš daugelio, vidurinės kartos atstovas, mokslus jau čia baigęs, bet palaikęs glaudų kontaktą su Liet. Namais ir lietuvių organizacijomis. G. Kalibatas per paskutiniuosius šešerius metus projektavo, grąžino ir modernino Liet. Namų vidų. Jo kūrinys Liet. Klubas ir baras susilaukė tiek iš vietinių, tiek ir iš svečių gražaus įvertinimo ir palankių komentarų.

Tokia maždaug yra Adelaidės Lietuvių Namų istorija. Šie Namai yra brangūs kiekvienam adelaidiškiui. Čia mūsų vaikai lietuviškai mokėsi, paaugliai būdami tautinius šokius šoko, bei krepšinį žaidė, užbaigę vidurinį mokslą, kaip abiturijentai buvo visuomenei pristatyti ir pagerbti. Kiek čia įvyko vestuvinių puotų, koncertų, įvairių minėjimų bei pagerbimų, kas viską išskaičiuos?...

- Gražu. Ir saulė kelias ir sėda,
Ir naktį žvaigždės erdvėj melsvoj.
Bet čia nežydi nė vienas žiedas
Taip baisiai skaisčiai, kaip Lietuvoj.

Juozas Kruminas "Ne Namuos".

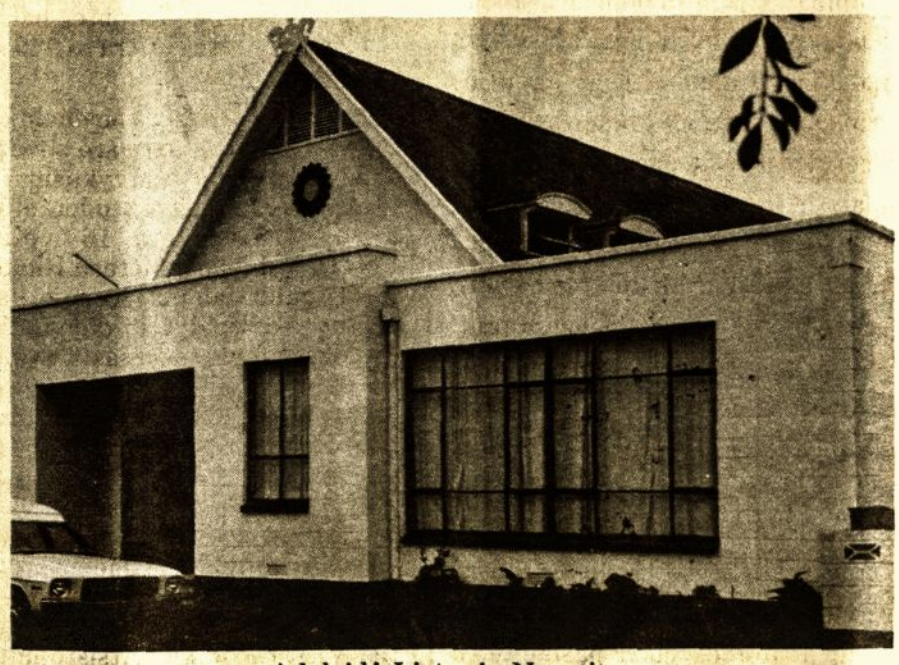

Adelaidė Lietuvių Namai

Australijos Lietuvių Fonde

ALB Krašto Valdyba liepos mėnesį paskelbė A.L.Fondo vajaus mėnesiu. Bus dedama pastangų per tą mėnesį sukaupti kiek galint daugiau įplaukų Lietuvių Fondui. Fondo vardu ir jo naudai bus ruošiami įvairūs parengimai, kreipiamasi į organizacijas ir pavienius asmenis paremti Australijos Lietuvių Fondą.

Ta proga kreiptasi į A.L.Fondo Valdybos sekretorių p. A. Zubrą, kuris maloniai atskleidė savo požiūrius į Fondo uždavinius bei tikslus.

Iš čia sužinome, kad šiuo metu Fondo kasoje yra virš 6000 dolerių, taigi jau šis tas, bet toli gražu permenka suma, iš kurios būtų galima vykdyti platesnius užsimojimus.

A. Zubro teigimu, nors A.L.Fondas tėra tik institucija lėšoms kaupti, vis tik jau šiandie imasi iniciatyvos pasireikšti konkrečiau. Dar šiais metais numatyta: paskirti 100 dolerių premiją atrinktam dailininkui dailės parodos metu Lietuvių Dienose metų pabaigoje Melbourne; skirti 75 dol. premiją geriausiai lietuvių kalbos egzaminą išlaikiusiam matrikuliacijos pažymėjimui; paskirtos dvi premijos (75 ir 50 dol.) Australijos spaudoje geriausiai pasireiškusiems autoriams.

Tačiau, p. A. Zubro teigimu, A.L. Fondo laukia didesnės apimties ir reikšmės uždaviniai. Galvojama apie specialių aparatų - lingvafonų įtaisymą savaitgalio mokykloms, su kurių pagalba mokiniai galėtų patys savo girdėti ir kontroliuoti savo ištarimą.

Galvojama bent viename didžiajame mieste Australijoje įkurti lituanistinėm ir baltistinėm studijom biblioteką. Ypač Baltus ir Lietuvą liečią veikalai ir net žurnalistiniai straipsniai svetimomis kalbomis. Tokia biblioteka galėtų pasinaudoti ne vien tik lietuviai, bet ir kitataučiai studentai ar mokslininkai, besidomį arba berašą straipsnius, tezes Lietuvos bei Pabaltijo klausimais. Panašiai bibliotekai jau buvo padėjęs pagrindus a.a. A. Krausas Melbourne, bet tėra tik užuomazga, nes toji biblioteka, šiuo metu tvarkoma p. D. Baltutienės, per eilę metų nieko nepapildyta. Latviai šioje srity laimingesni: Melbourne turi visai pakenčiamą biblioteką. Ypač svarbu universitetų ir didesnių centrų australų bibliotekas aprūpinti lituanistine medžiaga ar tai dovanų keliu, ar rasti budų, kad tokios institucijos pačios tokių veikalų įsigytų.

Galvojama ir apie filmų paruošimą iš lietuvių gyvenimo ir veiklos šiame krašte. Entuziastų atsirastų, bet

Nukelta į psl. 4

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

"T A L K A" LTD.

•Moka už indėlius (deposits) 7% metinių palūkanų, už terminuotus indėlius 9% (nemažiau $ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t.y. birželio 30 d., už atšaukimus term. ind. metų bėgyje - 4%), už įnašus (shares) iki 10% dividendo.

•Teikia paskolas iki $ 10.000, įkeičiant nekiln. turtą, iš 10½%, asmenines paskolas iki $ 3000 su garantuotojais iš 11½%, iki $ 1000 be garantijos iš 12½%. Procentai už visas paskolas skaičiuojami kas 3 mėn.

•Įstaiga veikia:

MELBOURNE šeštadieniais nuo 11 iki 2 val. pp. Liet. Namai, 50 Errol St. North Melbourne,

Pašto adresas: TALKA, Box 4051, G.P.O. Melbourne 3001

ADELAIDĖJE, sekmadieniais nuo 1 iki 3 pp. Liet. Namai, 6 Eastry St., Norwood.

Pašto adresas: TALKA, Box 146 P.O. Norwood, S.A. 5067

Tarptautinis biografijos centras Cambridge (Anglijoje) 1976 m. išleido Melrose Press leidyklos vardu didelio formato knygą "The International Authors and Writers Who's Who". Tai šios knygos septintasis, kaskart vis daugiau papildomas leidimas. Šioje knygoje paskelbta net 10.000 autorių su trumpom biografijom ir suminėtais veikalais.

Iš lietuvių į knygą pateko: Aloyzas Baronas, Romualdas Giedraitis (Spalis), Jurgis Gliauda, Algirdas Gustaitis, Januta Petronėlė Orintaitė, Algirdas Landbergis, Vytas Tamulaitis.

Įdomu, kodėl į tokią reikšmingą knygą nepateko mūsų reikšmingieji rašytojai ir poetai?

Trėmimų minėjimai

PASISEKĘS BIRŽELIO MINĖJIMAS MELBOURNE.

Birželio mėnuo savo lemtingais lietuvių tautai įvykiais liko istoriniu. Mes stengiamės kasmet tuos liūdnuosius įvykius paminėti, nes jie giliai mūsų tautą yra palietę. Ne tik vienais metais, bet kartojosi tai per keleta metų, vis tą patį birželio mėnesį. Jau buvome pradėję atbukti skausmingiems savo istorijos įvykiams ir kartais į minėjimą labai mažas skaičius susirinkdavo, bet papūtė stipresnis vėjas,ir rusenusi ugnis vėl suliepsnojo.

Šiais metais birželio 20 dieną Melbourno Apylinkės Valdyba, pirmininko p. Albino Pociaus vadovaujama, suruošė minėjimą į kurį suvažiavo didelė minia žmonių. Minėjimas plačiai buvo paskelbtas abiejuose lietuviškuose laikraščiuose ir dar pasisekė p. A. Pociui ir p.B. Stankūnavičiui įdėti plačius įvykių aprašymo straipsnius į australiškus laikraščius.

Pamaldos prasidėjo 12 val. Šv. Jono bažnyčioje, kur kun. Pr. Vaseris pasakė prasmingą, tai dienai pritaikintą pamokslą. Mišios buvo už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir tikėjimo. P.Morkūno vadovaujamas parapijos choras pagiedojo keletą giesmių. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis, skautai uniformuoti. Į bažnyčią atvyko filmuoti stoties"O" televizijos kameros ir vakare buvo rodoma ekrane.

Oficialus minėjimas prasidėjo 3 val. p.p. Lietuvių Namų koncertų salėje. Paminklas žuvusiems buvo gražiai papuoštas gėlių puokštėmis, o salėje ant scenos prie trispalvės ir Australijos vėliavos stovėjo uniformuoti skautai.

Atidarymo žodį tarė pirm. Albinas Pocius, primindamas, kad vakarų pasauliui gali tas pat atsitikti, kas rytų kraštų valstybėms jau tapo istorija. Aldona Butkutė perdavė kitataučiams anglų kalba ir išvardino visus garbingus, į minėjimą atsilankiusius svečius kitataučius: Casey apygardos federalinis atstovas Mr. Peter Faulkner, N.C.C. tarybos narys Mr. Gerald Mercer; Democratic Labor partijos federalinis prezidentas Mr. Frank McManus; Senatoriai - Mr. George Hannan ir Mr. Tracey; Latvijos konsulas Mr. McComa; Melbourno latvių bendruomenės pirmininkas Mr. Rolaus; estų Melbourno bendruomenės pirmininkas Mr. Moyse; Viktorijos Pavergtų Tautų pirmininkas Mr Begun Berzins; Melbourno latvių laikraščio redaktorius Mr. Delins; Melbourno ukrainiečių pirmininkas Mr. De-Semeta.

Kunigas Gaidelis buvo pakviestas skaityti invokaciją ir tylos minute buvo pagerbti žuvusieji, tyliai grojant "Marija, Marija..."

Įžanginį žodį tarė Albinas Pocius pabrėždamas, kad sovietai norėjo palaužti Lietuvių tautos valią, bet tautos dvasia gyva tėvynėje, tai įrodė Romo Kalantos ir kitų aukos. Ta dvasia gyva ir išeivijoj ir ji gyvuos, kol Lietuva prisikels. Jis pasakė: "Žemės mes čia galėtume nusipirkti daugiau negu visas Lietuvos plotas, bet mes nenusipirksim savo tėvų ir protėvių žemės persisunkusios mūsų brolių krauju ir motinų ašaromis. Pasaulis jau išgirdo apie Nijolės Sadūnaitės drąsų pasipriešinimą teisme prieš okupantą ir kitų drąsuolių laisvės šauksmą. Tiesa yra mūsų pusėje, mes neesame bejėgiai. Iš meilės Lietuvai mūsų pareiga skelbti tiesą Australų visuomenei".

Paskaitą skaitė lietuvių bičiulis, N.C.C. tarybos narys Mr. Gerald Mercer, žymus australų kovotojas prieš komunizmą. Atrodė, jis gerai susipažinęs su rytų Europos istorija ir paskutiniais pasaulio įvykiais. Jis palygino Pabaltijos kraštus su pietų rytų Azijos kraštais. Komunizmas veikia visur tais pačiais metodais. Jis paminėjo, kad Phan Nam provincijoje (Vietname) po šito karo, iš trijų milijonų žmonių per trumpą laiką, liko tik keturiasdešimt penki tūkstančiai. Cambodijoje šeši šimtai tūkstančių buvo nužudyta per dvylika mėnesių. Jo žodžiais: "Laisvė dar yra daugelyje valstybių, jų tarpe ir Australijoje, bet gal ilgai jos nebeturėsime. Kol kas yra nesutarimas tarp kiniečių ir rusų komunistų, bet jeigu jie susitartų, mums grėstų didelis pavojus. Daugelis žmonių, per materialinius dalykus, užmiršta kas aplinkui darosi. Kiti galvoja, kad jie gali pasilikti pasyvūs, įsitraukti į savo kevalą ir tik rūpintis savo šeimos gerbūviu. To šiandien neužtenka. Nors lietuviai ir kiti pabaltiečiai daug yra padarę, reikia daryti dar daugiau. Apie šimtas milijonų negyvų įpareiguoja pranešti pasauliui apie komunizmo blogybę. Daugelis dabar kovoja už geležinės uždangos, praneškite jiems, kad bent dalis žmonių vakaruose juos palaiko. Australų valdžia viena negali daug ką padaryti, jeigu eiliniai žmonės nepadės. Jie gali įtaigoti unijas, tėvai mokyklas ir universitetus ir t.t." Baigdamas jis pabrėžė: "Mūsų pusėje tiesa, kovokime su savimi dėl ryžto, turėkime drąsos ir tikėkime į tiesą. Prieštaraukime tiems, kurie skleidžia melą, kad komunizmas geras. Kovokime, kad jūsų adoptuota tėvynė išlaikytų laisvę ir Pabaltijos kraštai laisvę vėl atgautų."

Žodį dar tarė Mr. Frank McManus. "Yra dvi grėsmės", sakė jis, "komunizmo ir humanizmo. Australai galvoja, kad komunizmas yra tik tas, kas atsitinka kitiems ir, kad pietų rytų Azijos infiltracija Australijai nepavojinga. Komunizmas ardo religiją ir šeimos gyvenimą. Stokim už demokratiją. Lengva tik pasakyti, kad komunizmas yra tik blogis, jeigu negyvenai po juo." Jis tęsė: "Beveik neįmanoma gauti vietos reklamai prieš komunizmą laikraščiuose ar televizijoje. Nors čia laikraščiai priklauso kapitalistams, bet jie nesidomauja, kas laikraščiuose rašoma, svarbu tik, kad piniginis balansas geras. Žurnalistai daugiausia su radikalais draugauja. Jų pažiūros prisisunkusios simpatija socialistams". Pabaigoje jis pažymėjo, kad mes turime kovoti prieš tris blogybes:"blogą užsienio politiką, unijas ir laikraščius bei televiziją".

Trumpai dar kalbėjo Casey apygardos federalinis narys Mr. Peter Faulkner. Jis pabrėžė, kad yra įtampa tarp unijų ir valdžios. Unijų vadai labai aktyvūs, tuo tarpu daugelis žmonių visai nesirūpina. Australijoje žmonės nuolatos prašo daugiau pinigų švietimui ir mielai sutinka mažinti biudžetą krašto gynybai. Būkime aktyvesni unijose, dalyvaukime unijų susirinkimuose ir balsuokime. Jis baigė žodžiais: "Jūsų kalba, jūsų kultūra turi klestėti ir padrąsinti kitas tautas."

Į meninę dalį vis dažniau įsijungia jaunimas. Ir per šį minėjimą gražiai pasirodė merginų kvartetas su trim atliktom dainom. Po to sekė Reginos Mačienės paruoštas gyvas paveikslas su sekmadienio mokyklos mokiniais. Gyvas paveikslas pavaizdavo ką R. Mačienė matė ir girdėjo eidama pro geležinkelio stotį tuo laiku būdama gimnazistė. Gyvasis paveikslas pavaizdavo: gyvulinį vagoną, perpildytą žmonėmis išvežimui į Sibirą, kurie iškištomis rankomis per mažus grotomis užkaltus langelius maldauja vandens. Du politrukai su atkištais šautuvais saugoja vagoną. Maža mergaitė atbėga su asotėliu vandens ir dar nepasiekus jai vagono, politrukas su šautuvu ją užmuša. Šone tautinė trispalvė, perišta juodu kaspinu. Prie jos klūpo jauna lietuvaitė. Vagone, viena po kitos, pasigirsta giesmės vis silpnėjančiu tonu.

Gyvasis paveikslas buvo labai įspūdingas. Žiūrovai šluostėsi aprasojusias akis ir matėsi gilus susijaudinimas.

Po to Dainos Sambūrio choras, diriguojant A. Čelnai, padainavo tris dainas. Jie buvo palydėti ilgais plojimais. Pabaigai visi kartu sugiedojo Tautos Himną.

Alb. Pocius lietuviškai, o A. Butkutė angliškai padėkojo programos dalyviams ir visiems už atsilankymą.

Aš dar norėčiau pridėti p. Pociui ir Bendruomenės Valdybai padėką už taip gerai suorganizuotą minėjimą.

Alisa Baltrukonienė

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDE

Akelta iš psl. 3

trūksta aparatūros ir medžiagų.

Savo tarpe turime ir rašytojų bei poetų. Būtų gerai padėti jiems išleisti savo kūrinius arba net paruošti jų kūrybos almanachą ir išleisti. Yra asmenų, kurie ruošia ar jau turi paruošę mokslinių studijų anglų kalba mūsų kultūriniais klausimais. Būtina, kad tokie būtų išleisti.

Numatyta išleisti knygą "Australijos Lietuviai", P. Andriušio monografija ar pomirtinis rinkinys. Čia ir reikalingos lėšos.

Yra svetimtaučių mokslininkų, turinčių studijų apie mūsų kalbą ir laukia leidėjo. Toks yra prof. Marvan, kurio studija "Modern Lithuanian Declension" susilaukė didelio dėmesio dar rankrašty. Čia irgi reikalinga konkreti pagalba iš mūsų pusės, kad šis veikalas išeitų viešumoje.

Tai tik užuominos, ką galėtų atlikti Australijos Lietuvių Fondas turėdamas pakankamai lėšų. Be abejo, - pripažino p. A. Zubras, - atsirastų gal dar kitokių projektų, gal net aktualesnių, bet šiandie tuo tarpu tylima, nes visiems užsimojimams reikalingas vienas ir pagrindinis variklis - pinigai. O jų mes galime sukaupti skirdami daugiau dėmesio Australijos Liet. Fondui. Nekalbant apie milijoninį Amerikos Lietuvių Fondą, kuris jau įžengė į antrąjį milijoną ir iš palūkanų gausiai remia išeivijos lietuvių kultūrinę veiklą, bet tas mūsų labai nešildo. Lygiai ir Kanados lietuviai, nors būdami kaimynystėje, nepasikliovė Amerikos Lietuvių Fondu, bet įsteigė savą - Kanados Lietuvių Fondą, kurio kasoje per nedidelį laikotarpį susikrovė šimtatūkstantinės dolerių sumos. Taigi, yra vilčių, kad ir Australijos Lietuvių Fondas pasieks atitinkamo lygio, kuris ateities darbams bus efektyvus ir nepamainomas. Belieka visiems tik daugiau į patį reikalą įsisąmoninti ir konkrečiai savo įnašu prisidėti.

n.n.

ADELAIDĖ DEPORTACIJŲ MINĖJIMAS

Kas metai Adelaidės Baltų Taryba ruošia 1941 m. birželio masinių išvežimų į Sovietijos naikinamuosius lagerius minėjimą. Ir šį kartą toks minėjimas įvyko birželio 13 d. reprezentacinėj miesto(city) rotušės salėje.

Po įvadinio Baltų Tarybos pirm-ko H. Lomp kalbos jungtinis estų, latvių ir lietuvių choras pagiedojo Requiem tremtyje žuvusiems pagerbti.

Apie šio minėjimo prasmę kalbėjo Dr. I.V. Ozols. Pagrindiniu kalbėtoju buvo senatorius Gordon S. Davidson, jautriai nušvietęs baltus ištikusią tragediją. Tūkstantinė auditorija senatoriaus kalbą palydėjo šiltais plojimais.

Meninėje dalyje jungtinis moterų choras, vadovaujamas G. Vasiliauskienės, padainavo E. Balsio "Dainą apie tiltą", jungtinis mišrus choras, vad. L. Harm - R. Toi kantatą (estų kalba) "Sargybinis" ir taip pat mišrus choras, vad. K. Svene - A. Jurjans kantatą latviškai "Mano gimtinė". Nors muzikiniai kūriniai buvo išpildyti estų, latvių ir lietuvių kalbomis, kas nėra jau taip lengva šių kalbų nemokantiems choristams, jie nuskambėjo su pasigėrėtinu darnumu ir menininiu įsijautimu. Tokio meninio lygio jungtinį chorą galėtume išstatyti prieš kiekvieną auditoriją.

Meno kalba yra tarptautinė.Šio minėjimo svečiai kitataučiai, išklausę chorų atliktas dainas, labiau suprato mūsų vietą pasaulyje ir mūsų troškimus, negu ilgos politinės kalbos, skundai ir dejavimai. Manau, kad didelė dalis ten buvusių pabaltiečių pagristai didžiavosi savo reprezentantais.

Padėka mūsų choristams ir jų vadovams, pajėgusiems nugalėti kalbines kliūtis ir nepagailėjusiems laiko šią programą taip rūpestingai paruošti ir ją klausytojams perteikti.

Trys simpatingos merginos - Marija ir Teresė Silvans ir Paula Scott smuiku, čelo ir pianu išpildė porą M. Bruck ir J. Medins kūrinių.

Dr. D.D. Viliūnaitė skaitė V. Mykolaičio - Putino eilėraštį "Mortuos voco" (angliškai). Dėl rengėjų neapsižiūrėjimo deklamatorei nebuvo pastatytas mikrofonas. Deklamatorius nėra solistas, ir kūrinio, kaip "Mortuos voco" negalima išrėkti visa plaučių jėga. Gaila, kad šios iškilios deklamatorės ne visi galėjo išgirsti.Minėjimas užbaigtas jungtiniam chorui sugiedojus visų trijų tautų himnus.

Savo komunikate spaudai Baltų Taryba praneša, kad minėjimo tikslas informuoti pasaulį, kad mes visi atsimename 1941 m. birželio mėn. sovietų įvykdytas deportacijas, kurių aukomis buvo virš 150.000 estų, latvių ir lietuvių. Nuo 1940 m. iš šių kraštų buvo deportuota į Sibiro vergų stovyklas, kur mirė ar didelė dalis iššudyta 800.000 pabaltiečių. Mes visi prisimenam Sovietų Sąjungos vykdomą Pabaltijo kraštuose genocidą ir nusikaltimus prieš žmoniškumą šiam tikslui naudojant raudonąją armiją ir politinę policiją.

Mes protestuojame prieš besitęsiančią šių kraštų okupaciją ir kolonialinį rėžimą, prieš Sov. Sąjungos tarptautinių paktų ir sutarčių, kurias ji pasirašė, sulaužymą ir prieš besitęsiantį Sovietų Sąjungos tautų naikinimą.

Reikalaujame Estijai, Latvijai ir Lietuvai teisės laisvai apsispręsti pagal Jungtinių Tautų Chartos nuostatus, visų trijų kraštų tautoms pagrindinių žmogaus teisių, paskelbtų 1948 m. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblejos.

Apie šį minėjimą sekančią dieną paskelbė aprašymus vietinė australų spauda. Džiugu paminėti, kad trėmimų minėjimas, nors ir kasmet kartojamas, sutraukia daug dalyvių, kur visuomet dalyvauja ir žymių australų. Erdvi miesto rotušės salė ir šiais metais buvo pilna, kaip ir kitais metais.

Galime pasidžiaugti, Baltų Tarybos sumanumu ir pajėgumu tokius minėjimus kultūringai pravesti.

K.R.

Baltiečių kultūrinė Paroda

NEWCASTLE

Jau pereitų metų Newcastle Good Neighbour posėdyje, dalyvaujant įvairių tautybių atstovams, buvo nutarta laiks nuo laiko surengti tautinių grupių kultūrines parodas siekiant ypač mokinius, susipažinti su įvairiais kraštais ir jų kultūromis. Šios parodos organizatoriumi sutiko būti miesto vyr. bibliotekierius. Šios parodos vyksta paskutinę mėnesio savaitę New Lambton bibliotekos salėje, kur yra įrengtos nišos ir priemonės rodyti filmus, skaidres bei groti muziką. Po vokiečių, lenkų , skandinavų ir japonų parodų buvo pakviesti pabaltiečiai.

Lietuviai, latviai ir estai surengė šią parodą gegužės 25-27 dienomis.

Apylinkės Valdyba pakvietė p.p. M.ir H. Rimgaudus vadovauti šios parodos techniškam parengimui ir jie šį darbą atliko labai stropiai pakviesdami į talką visą eilę asmenų.

Greta įvairių privatiškai turimų parodai tinkamų eksponatų - rankdarbių, paveikslų, žemėlapių, knygų ir t.t., H. Rimgaudas specialiai padarė nišą įvairiems gintaro išdirbiniams, V. Kutas nišą su Lietuvos pinigais, Dr. V. Doniela parengė keletą lapų su Lietuvos pašto ženklais, gi V. Kristensen įrengė lietuviškos spaudos skyrių, suskirstydama į literatūrą iš Nepriklausomybės laikų, literatūrą emigracijos kraštuose, periodinius leidinius ir t.t. Čia tarpe įvairių knygų matėsi "Mūsų Pastogė", "Tėviškės Aidai", "Mūsų Sparnai", Baltic Herald", "Baltic News" ir 4 tomai "Enciclopedia Lithuanica". Paskutiniai tomai Apylinkės Valdybos lėšomis perkami ir dovanojami Newcastelio bibliotekai.

Maloniai pristatė paskolino vertingų dalykų parodai D. Bajalienė, V. Barštienė, E. Daugelienė, B. Gasparonienė, A. Grigaliūnienė, J. Ivinskienė, Dr. V. Kišonas, Ž. Zakarauskienė Ž. Kišonienė, A.Klemenienė, M. Rimgaudienė, Alf. Šernas, J.Skuodienė,V. Kristensen, G. Kutienė, J.Levickienė. Istorinę, geografinę bei gamtos apybraižas ir eksponatų apibūdinimą organizuotai atvykusiems mokiniams davė V. Kristensen, Z. Zakarauskienė, Ž. Kišonienė ir J. Davis-Barštytė. Kadangi lankytojų amžius buvo įvairus, todėl lektorės turėjo parinkti metodus, tinkamus pagal klausytojų amžių ir šį darbą atliko visai vykusiai.

Gerai parengti buvo taip pat latvių ir estų skyriai ir šios parodos metu buvo gražiai bendradarbiauta ir sutarta.

Parodos turtingumą nusako draudimo suma - $ 7.000. Lietuvių skyrius buvo apdraustas $ 3.000 sumai. Parodą trijų dienų laikotarpyje įskaitant organizuotai dienos metu atvykstančias mokyklas ir vakarais suaugusius aplankė apie 1750 žiūrovų.

Atsilankiusi Mrs Joyce Cummings - miesto burmistras, išklausė vieną sesiją aiškinimų ir po to su atida apžiūrėjo visus tris skyrius dažnai prašydama paaiškinimų ir atsisveikinant buvo apdovanota

Pabaltiečių kultūrinėje parodoje gegužės 25 - 27 d.d. Newcastle mieste. Nuotraukose: M. Rimgaudienė ir Janina Davis - Barštytė su Viktorija Kristensen - Česnaityte demonstruoja juostų audimą.

visų pabaltiečių vardu rankų darbo pagalvėle. Iš jos gautas laiškas su gražiu atsiliepimu apie parodą ir padėka už dovanėlę.

Apylinkės Valdyba dėkoja visiems vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie šios gražios parodos sėkmingumo, ypač M. ir H. Rimgaudams.

Televizijos NBN Channel 3 reporteriai padarė trumpą parodos filmą, kuris buvo rodomas žinių metu.

Ši paroda davė gerą progą supažindinti vietinius gyventojus ir mokyklinį jaunimą su čia mažai žinoma tolima Lietuva ir kitais Pabalčio kraštais.

A.Š.

KELIONIŲ ĮSPŪDŽIAI

Rašo Antanas Laukaitis

ATVIROMIS AKIMIS PER PASAULĮ

(Tęsinys)

ROMA

Atvykus į šį šventąjį miestą, kur gi kitur žmogus gali prisistatyti, ypač būdamas lietuvis - tik pas savuosius į šv. Kazimiero kolegiją, esančią beveik pačiame mieste ir turinčią gerą autobusų susisiekimo liniją.Čia gi jau manęs laukė senas mūsų australietis prelatas Dr. P. Jatulis, ilgoką laiką buvęs Adelaidės lietuvių klebonu ir dabar jau keliolika metų jis yra šios kolegijos vicerektorius, dirbąs mokslinį darbą ir renkąs istorinę medžiagą apie Lietuvą įvairiuose Vatikano ir Romos archyvuose ir bibliotekose. Tai aukso širdies žmogus ir gyva lietuviška Romos enciklopedija, žinanti ne tik apie visas šventas šio amžinojo miesto vietoves, bet taip pat labai įdomiai mokąs papasakoti ir apie visa, kas dedasi Romoje. Su juo ir jo maža itališka mašinėle mes savaitę laiko nardėm ne tik po pačią Romą , jos šventoves, bet taip pat apvažinėjom ir gražiąsias Romos apylinkes, šv. Tėvo vasaros rezidenciją, katakombas ir kt. Vienas būdamas aš jokiu būdu nebūčiau galėjęs surasti tų vietovių, kurios yra mums lietuviams Romoje svarbios ir įdomios. Lankantis šv. Petro bazilikoje Vatikane, kuri man padarė neišdildomą įspūdį, yra sienose įrašyta mūsų vyskupų Skvirecko, Brizgio ir Deksnio pavardės. Apačioje, šv. Petro bazilikos rūsyje, tarpe daugelio kitų tautybių šventųjų ir popiežių koplyčių su dideliu pasididžiavimu aplankiau ir mūsų lietuvių Aušros Vartų koplyčią, kuri yra labai gražiai išpuošta lietuviško stiliaus ornamentais ir raštais. Labai daug besilankančių turistų sustoja ir mato šią mažą mūsų lietuvišką šventovę, ko mums pavydi daugelis daug didesnių ir laisvų šiandien valstybių.

Su didžiausiu įdomumu aplankiau vienintėlio lietuvio kardinolo Jurgio Radvilo kapą, kurį bazilikoje dengia didžiulė įmūryta lenta su Radvilų herbais. Jis valdė Vilniaus vyskupiją ir mirė 1600 m. Romoje, būdamas vos 44 metų. Apie jį ir jo darbus prel. Dr. P. Jatulis yra surinkęs labai daug istorinės medžiagos.

Labai įdomus yra prelato rastas senovės šv. Marijos bulės paskelbimo vertimas iš lotynų į lietuvių kalbą ir ypatingai gražius papuošimus ir knygos aplanką su spalvotomis visos Lietuvos gėlėmis padarė tuo laiku gyvenusi grafienė Platerienė.

Pati pagrindinė Romos lietuviška būstinė yra šv. Kazimiero kolegija, kurioje šiuo metu studijuoja trys lietuviai klierikai. Kolegija susideda iš dviejų milžiniškų pastatų, atrodančių kaip didelė graži pilis. Kolegijos rektorius yra prel. L. Tulaba, prieš kiek laiko lankęs ir Australijos lietuvius ir dabar neužilgo važiuojąs į Ameriką. Sumaloniai besišypsančiu prelatu teko nemažai išsišnekėti prašant jo padėti Seinų lietuviams atgauti lietuviškas pamaldas Seinų bazilikoje. Jis su širdgėla pareiškė, jog yra labai didelis seselių trūkumas, ir dabar šią kolegiją ir ūkį Tivolyje veda vokiečės seselės iš Brazilijos, kurių vienuolyną įsteigė lietuvis kunigas. Su seselėmis ir tarnais italais pasitaiko daug nemalonumų, tačiau nieko negalima padaryti neturint savųjų. Vėliau, apžiūrėjus taip pat labai didelį ir gražų saleziečių namą, kurį valdo kun. M. Burba su vienu broliu ir trimis senyvo amžiaus lietuvėmis seselėmis, man gaunasi įspūdis, kad šie didžiuliai pastatai su hoteliu, ūkiu, puikiais sodais ir kitokiu milžinišku turtu, labai greitai, neturint lietuviškų pakaitų, gali pereiti į svetimųjų rankas. O tai būtų labai didelė skriauda visiems lietuviams. Mano manymu, jei visą tą perleidus į gerų lietuvių biznierių rankas, tai pelnas būtų didelis, duodant ir labai daug naudos ne tik pačiai kolegijai, sal[illegible]čiams, bet taip pat prie jų pr[illegible]glaudusioms ir kitoms lietuvių kultūrinėms institucijoms. Apie tai reikėtų rimtai ir biznieriškai gerai pagalvoti.

Labai įdomu buvo apžiūrėti milžinišką saleziečių vienuolių spaustuvę, kurios vienas iš vadovų yra brolis V. Aleksandravičius. Tokios modernios ir viską vietoje turinčios spaustuvės aš dar nesu matęs.

Būnant Romoje teko susipažinti su Vatikano radijo lietuviškos programos vedėju V. Kazlausku, kuris mane apvežiojo po eiliniam žmogui sunkiai prieinamus Vatikano gražiuosius sodus, aprodė didžiulę Vatikano radijo stotį, iš kurios lietuvių kalba į Lietuvą transliacijos būna visas dienas savaitėje po 15 minučių, o šeštadieniais ir sekmadieniais po 30 min. Turėjau progos ir aš kalbėti, ir mano pasakojimai buvo transliuojami per du kartus.

Kolegijoje susipažinau ir man labai nuoširdūs buvo prelatai A. Jo-

(Nukelta į 6 psl.)

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

Laiškas iš Adelaidės

Šiais metais išrinktoji bendruomenės apylinkės valdyba nors palaipsniui bet energingai įsitraukia į bendruomeninį darbą. Šalia kasdieninių reikalų ima kilnoti ir senokai usnimis vešliai sužaliavusius dirvonus.

Per kelerius pastaruosius metus mūsų apylinkės gyvenimas vyko kažkur Ugandoje ar kuriame kitame Dievulio užmirštame užkampy, tik ne Adelaidėje. Bendruomenės laikrašty "Mūsų Pastogėje" tik retais atvejais rasdavome adelaidiškės bendruomenės veiklos aprašymus ar pasigarsinimų, kad čia kas nors dar kruta. Nesinorėtų prileisti, kad buvusios apylinkės valdybos būtų buvusios tik simbolinės (kaip vienas adelaidiškis buvo išsireiškęs). Jos taip pat savo pareigas atliko sąžiningai, kaip mokėjo ir sugebėjo. Bet gal ne visi tų valdybų nariai buvo artimiau su bendruomenės laikraščiu susipažinę, ar galvojo, kad savo veikloj ir be jo galima išsiversti. Buvo čia kuklumas ar nesusivokimas, tai jau kitas reikalas.

Dabartinė valdyba pasirodė galvojanti skirtingai ir stengiasi ryšį "su pasauliu" atstatyti. Pradžiai kultūriniams reikalams narys V. Baltutis vieną vakarą sukvietė nuolatinius ir proginius "Mūsų Pastogės" bendradarbius ir gražiuoju bandė įtikinti, kad mes adelaidiškiai nesame kokios mirusios sielos, bet gyvi žmonės, kaip ir visi: gyvename, dirbame ir mirštame taip pat, kaip melbourniškiai ar sydnejiškiai. Bet mūsų kaimynai ima galvoti, kad esame savanoriškai išmirę, nes nieko arba labai mažai mus girdi. Todėl prašė visus bendradarbius nepasididžiuoti ir rašyti į "Mūsų Pastogę" apie visokeriopą mūsų bendruomenės gyvenimą.

Gaila, kad ne visi kviestieji atvyko. Bet visi negalėję į pasitarimą atvykti, pasiaiškino, kodėl. Šitoks pareigingumas teikia gražių vilčių ateičiai. Tikėkimės, kad sekanti sueiga bus skaitlingesnė.

***

REIKALAI VIETINIAI IR PILIETINIAI

Neseniai apylinkės valdyba sukvietė visų Adelaidėje veikiančių ar esančių organizacijų atstovų pasitarimą, kurį pravedė pats bendruomenės pirmininkas V. Neverauskas. Pasitarimo tikslas susipažinti iš autentiškų šaltinių su bendruomenės veikla, jos džiaugsmais ir bėdomis. Iš visos eilės pasisakymų paaiškėjo, kad tų pragiedruliukų ne kažin kiek.Beveik vienos bėdos, su kuriomis inertiškai tebekovoja neskaitlingi entuziastai. Daug kalbėta apie jaunimo reikalus, kaip ir visuomet. Bet kalbos ir lieka kalbomis. Receptų išklystančiam jaunimui susigrąžinti ir anksčiau ir dabar netrūsta. Bet niekas nedrįsta ir nesiima konkrečių darbų visa tai praktiškai įgyvendinti. Čia pat paaiškėjo, kad Švietimo Taryba, kuri ruošia būrį jaunimo lietuvių kalbos matrikuliacijos egzaminams, neturi pinigų nei susirašinėjimo išlaidoms padengti. O juk buvusioji bendruomenės valdyba savo kadencijos gale, tartum gerasis Kalėdų Senelis, išdalino 2.800 dolerių. Gal ji nežinojo, kad tokia Švietimo Taryba egzistuoja ir kad jairėikalingi pinigai, tad atliekamus 75 dolerius padovanojo "International Digest". Ir labdaringas darbelis atliktas, ir nuodėmės nėra. Namiškiai gali palaukti iki sekančio dovanų potvynio. Bet pirm. V. Neverauskas nuramino pažadėdamas Švietimo Tarybai visokeriopą paramą, nors valdybos iždininkas dėl finansinių išteklių gana skeptiškas. Tačiau Švietimo Tarybą nudžiugino I. Taunys, čia pat ant stalo patiesdamas 20 dolerių jos dispozicijai. Pasirodo, privati iniciatyva greitesnė už organizuotąją.

***

Reziumuodamas susirinkime girdėtus pasisakymus pirmininkas pareiškė, kad didžiausias bendruomenės veiklos stabdis tai mūsų išsibarstymas į begalinį skaičių organizacijų. Girdi, arti tiesos, kad 50 liet. priklauso 70-čiai organizacijų, kurių žymi dalis tik popieriuje. Bet kas bent vieną iš kelių dešimčių čia pat aplink stalą sėdinčių gerbiamų atstovų gali įtarti, kad jo organizacija reikalinga, nors ir popierinė. Kas įtikins iškalbų politinės partijos lyderį, kuris vis dar šventai įsitikinęs, kad sekančiuose seimo rinkimuose praves savo atstovų daugumą ir valdys Lietuvą ir, galimas daiktas, kad jau dabar patyliukais kaupia fondus būsimų rinkimų propagandai... O kol tokia proga ateis, bando manipuliuoti ir prakišti į įvairias valdybas savo ištikimus pasekėjus. Kas sustabdys tuos šauniuosius patriotus, kurie po 27 -rių metų gyvenimo šiame krašte panūdo suorganizuoti šaulius ir užsivilkti uniformas. Trūksta dar įsteigti jaunųjų ūkininkų ratelius, kaminkrėčių draugiją, tuomet tikrai pasijustumėm lyg savoj tėvynėj, nors ir sėdėdami eukaliptų pavėsyje. Ne minėtos organizacijos yra negarbingos, bet mūsų elgesys, nes mes jas profanuojame užmiršdami savo pareigas emigracijoje.

Kaip ten bebūtų, sveikintina pirmininko V. Neverausko drąsa šia linkme pralaužti pirmuosius ledus.

Pirmininkas taip pat priminė, kad visos organizacijos, norinčios, savo parengimų aprašymus matyti "Mūsų Pastogėje", susirištų su jos bendradarbiais pridedant ir nemokamų pakvietimų. Korespondentams Adelaidėje prasideda auksinės dienelės.

***

Adelaidės LKVS "Ramovės" skyrius šauniai atšventė savo veiklos sidabrinį jubiliejų. Ta proga ramovėnai aprašė savo 25-rių metų veiklą "Mūsų Pastogės" specialiame keturių puslapių priede. Todėl ką ji per ketvirtį šimtmečio nuveikė, nėra prasmės kartoti.

Jubiliejaus kulminacinis punktas buvo ramonėnų banketas Lietuvių Namuose. Šiam įvykiui skyriaus valdyba ir ramovėnų žmonų būrelis ruošėsi visu kruopštumu.

Apie 7 val. v. (birželio 5 d.) į Lietuvių Namų salę sugūžėjo apie 200 narių su žmonomis ir svečiais. Bankietą atidarė skyriaus pirmininkas K. Taparas, pakviesdamas kun. A. Spurgį sukalbėti invokaciją. Po to buvo perskaitytas sąrašas per tą laikotarpį mirusių ramovėnų. Mirusieji pagerbti atsistojimu.

Kaip ir kiekvienais metais tokiose šventėse, taip ir šia proga buvo įteikti "Ramovės" ženkleliai metų eigoje įstojusiems naujiems nariams

Nukelta į psl.7,

Prasmingas pasirodymas

Birželio mėn. Sydnejaus skyriaus ramovėnai drauge su estų ir latvių atsargos karių organizacijomis paminint 1941 m. birželio 13-14 d.d. išvežtuosius padėjo vainikus prie Nežinomo Kareivio kapo Martin Plaza. Tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaitės asistavo prie ramovėnų vėliavos. Šis gražus ramovėnų mostas yra lyg ir pradžia iškelti mūsų trėmimų minėjimus į viešumą.

Nuotraukoje: dalis ramovėnų, birželio 12 d. dalyvavusių baltiečių vainikų padėjimo iškilmėse prie Nežinomo Kareivio kapo Martin Plaza.

ATVIROMIS

Atkelta iš psl. 5

nušas, V. Mincevičius, S. Žilys, ir kunigai V. Dielininkaitis, R. Krasauskas, A. Petrauskas, išvykstąs dirbti į Rochester, ir kt.

Tuo pačiu metu savo studijas gilino žinoma Sydnejuje keramikė J. Janavičienė, kuri supažindino su pasaulinio masto žinomu skulptorium italu profesorium tuo pačiu aprodant ir jo įdomią studiją. Taip pat čia jau ilgesnį laiką gyvena prof. Avižonio našlė, perrašinėdama savo vyro užrašus. Man bebūnant kolegijoje lankėsi didelė Kanados lietuvių grupė, su kuriais maloniai praleidau keletą vakarų.

Rašyt apie pačios Romos šventoves, kuriose man teko būti, turbūt, reikėtų ne vieno, bet kelių straipsnių. Tai Koliziejus, pačios pagrindinės keturios Romos bazilikos, senovės romėnų maudyklės, gražioji Villa Borghese, Pantheonas įspūdingos katakombos, senasis Appian kelias ir daug daug kitų vietovių. O jų tiek daug Romoje, kad kur tik būsi, visur senovė, istorija, menas ir kt., kad žmogus net nežinai, nei kur pradėti, bei kur baigti. Tiek to, paliksiu visa tai būsimiems Romos lankytojams. Jie patys tegul visa susiranda.

Labai įdomi yra pagrindinė naujojo miesto viena iš didžiųjų Vittorio Veneto gatvė, kurioje vyksta ir turtingųjų "Dolce Vita" gyvenimas. Čia gyvena turtingiausi turistai, pasirodo filmų žvaigždės ir kitos Romos įžymybės, ir, žinoma, jaunos ir puikios gražuolės kuone už pasakiškas kainas siūlo turistui dalį šio saldaus gyvenimo. Netoli yra žinomasis senovės fontanas, į kurį meti pinigą galvodamas apie būsimą laimę. Ispanų aikštėje ir jos didžiuosiuose laiptuose tūkstančiai pasaulio hipių. Sekmadienio ryte didysis Romos turgus sutraukia mases žmonių, ir čia gali pirkti ir parduoti ką tik nori. Tikras skruzdėlynas. Gi Roma, neskaitant jos šventumo, daugybės linksmų merginų ir įdomaus gyvenimo, yra ir pasaulio vagių bei kišenvagių centras. Netikėtai ir aš perkimštame autobuse pajutau kažką tai trinantis po mano piniginės kišenę. Čiupau ir pagavau neblogai atrodančios moters ranką, bebandančią prieiti prie mano dolerių. Gi traukinių stotyje tiesiog užpuolė mane dvi čigonės, viena puldama sakyti ateitį iš rankos, o kita bandydama traukti pinigus. Ir tiktai pavartojus truputį jėgos po gerų kelių minučių man pasisekė neapšvarintam nuo šių gražuolių išsivaduoti.

Įdomus buvo man savaitės laikotarpis Romoje. Negaliu pamiršt, kad mano gerbiamas bičiulis prel. Jatulis be viso kito yra ir didelis gerų itališkų valgių bei gėrimų žinovas. Visuomet mes rasdavom laiko tai šiam, tai kitam itališkam valgiui nuplaunant jį specialiu jo vynu ar alum, kai skoningojo porketo ir šimto žolelių stipraus gėrimėlio dar aš ilgai nepamiršu.

(Bus daugiau)

Australijos min. pirm. Mr. M. Fraser, pereitų metų pabaigoje po rinkimų perėmęs Australijos vairą, pirmuoju savo vizitų taikiniu pasirinko ne Londoną ar Washingtoną, kaip kad buvo įprasta, bet Japoniją.

Po šešių dienų vizito Japonijoje min. pir-kas išvyko į Kiniją, kur turėjo susitikimų su Kinijos viršūnėmis. Spauda paskelbė, kad šio vizito metu Fraseris siūlęs sudaryti paktą tarp Amerikos, Kinijos, Japonijos ir Australijos, kad atsvertų Sov. S-gos įtaką Indijos vandenyne ir tolimuose rytuose.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerb. Redaktoriau!

Atidžiai skaitau "Mūsų Pastogę". Man nepatinka p. V. Šliogerio straipsniai. Aš jaučiu, kad tokie straipsniai netarnauja mūsų bendram sugyvenimui. Ponas Šliogeris užsipuolė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką, kad netinka minėti Bažnyčios metų, suniekino mūsų dvasiškius. Jau ne kartą jis aštriai pasisako prieš Vatikaną, kad jis nieko Lietuvai nepadėjęs, bet tik laiminęs kryžiuočius, kurie teriojo Lietuvą, o dabar Helsinky Lietuvą net pardavęs. Aš kaip tik manau, kad Vatikanas džiaugtųsi matydamas laisvą Lietuvą ir nepersekiojamą Bažnyčią.

Jei "Mūsų Pastogė" randa, kad tokie pono Šliogerio straipsniai teisingi, tai man "Mūsų Pastogės" daugiau prašau nesiuntinėti.

J. Venckus, Victoria.

Redakcijos prierašas: aukščiau paduodamas laiškas yra konkretus pavyzdys, kokie dažnai pasirodome vienašališki ir netoleruojame kitų nuomonės, net su grąsinimais laikraščiui. "Mūsų Pastogė" yra bendruomenės laikraštis, o ne koks siauras vienos pakraipos leidinys. Rašykite savo nuomonę - mielai skelbsime, bet nebandykite užčiaupti tų, kurie jau rašo.

Namie ir svetur

SKAUTŲ KAUKIŲ BALIUS

Birželio 26 d. Sydnejuje įvyko "Aušros" tunto tradicinis kaukių balius, kuris šį kartą, spėjame, sumušė visus rekordus. Erdvi Father O'Reilly salė Auburne skautų bičiulių ir rėmėjų nestokojo, o ir patys Aušros tunto skautai rūpestingai pasidarbavo, kad kuo iškilmingiau priimtų ir užimtų savo gausius svečius. Nežinia, ar paskelbtoji 100 dolerių premija už geriausią kaukę paskatino, ar kitokie buvo motyvai, bet baliuje ir kaukėtų dalyvių buvo ypatingai gausiai. Ir visos buvo rūpestingai paruoštos, įdomios, daugelis ir originalios. Kai reikėjo atrinkti geriausias kaukes ir jas premijuoti, tunto pakviestiems teisėjams (p.p.Liutikienė, Bartkevičienė, V. Bukevičius, Dr. A. Mauragis ir V. Kazokas) atrodė, buvo gana sunku apsispręsti, nes kaukių parado metu parinkę jų manymu šešias išskirtinas kaukes dar kartą jas prašė paraduoti, kol buvo apsispręsta: pirmoji premija teko spaudos reklamuotojai (E. Kiverytė), antroji "Kęstučiui ir Birutei" (M. ir A.Reisgiai) ir trečioji - kluonui (L. Karpavičiūtei). Premijas įteikė šio kaukių baliaus mecenatas Dr. A. Viliūnas, paskyręs 100 dol. geriausiai kaukei.

Jau pakankamai įdomią programą sudarė kaukės, jų paradas ir premijavimas, bet šalia to, dar skautai pastatė savo svečių geresnei nuotaikai pakelti ir radio vaidinimą, kurį atliko skautai vyčiai. Vaidino dviejų veiksmų "Snieguolė Balta" arba "Kas suvalgė p. Kasperaitienės cepeliną".

Tradicinė fantų loterija praėjo per kelias minutes, taip visi norėjo patikrinti savo laimę ir be abejo kiekvienas traukęs nepasitraukė tuščiomis rankomis. Vėliau sekė ir jau "rimta" loterija, kurion buvo leidžiami jau stambūs fantai ir laiminguosius numerius traukė p. Viliūnienė.

Svarbiausia, kad visame baliuje jau nuo pat pradžios susikūrė labai jauki ir šeimyniška nuotaika. Ypač buvo labai gausu jaunimo, kurio visi kiti mūsų parengimai dažniausiai labai pasigenda.

Sveikiname skautus, surengusius tokį šaunų balių. Tikimės, kad kitų metų kaukių baliuje visi susirinks kaukėti. Pagrindas jau šiame baliuje buvo padėtas!

PAVYKĘS BALIUS

Viktorijos rudens vėjams bedraskant paskutinius lapus nuo europietiškų medžių, tautiečiai su svečiais rinkosi į Lietuvių Namus tradiciniam metiniam Lietuvių Sąjungos baliui. Nors per metus turime Geelonge daug įvairių balių, bet Liet. S-gos balius išsiskyrė savo kultūrine programa, dekoracijomis ir bufetu.

Ypatingai gražią programą paruošė Geelongo tautinių šokių grupė "Šešupė" ir jos vadovė Birutė Gailiutė - Liebich, kurios pastangomis vakaro programoje dalyvavo ir vengrų tautinių šokių vienetas. Nenuostabu, kad pats balius buvo nuotaigingas ir pilnas įvairumų, nes kapelos pauzes užpildė tautiniai šokiai ir kitokios staigmenos.

Pirmąjį šokį sušoko vengų merginos, kur solo partijas atliko Gizika Dombi ir Birutė Liebich. Toliau sekė mišri vengų grupė, pašokusi vynuogių derliaus nuėmimo šokį, kurį atliko grakščiai ir vaidybiškai. "Šešupės" grupė pašoko Subatėlę ir Pamplionos polką, pastarasis šokis buvo visai naujas ir baliaus svečiams buvo didelė staigmena. Pabaigai apie 30 šokėjų - vengrai ir lietuviai drauge pašoko "Noriu miego", kas visus ypač pakiliai nuteikė. Stebėjaus, kaip lengvai mūsų ir vengrų jaunimas pašoko lietuvišką šokį, o tuo tarpu Geelonge turime daug gražaus jaunimo, kuris galėtų šokti ir sportuoti, bet vietoje jaunimo susilaukiame tik tėvų gražiai pamokančių kalbų, kaip būti patriotiškais lietuviais.

Programai pasibaigus Liet. S-gos valdybos pirm. J. Gailius visus pasveikino ir padėkojo grupių vadovėms, apdovanodamas gėlėmis. Savo žodyje pirmininkas p. J. Gailius pabrėžė tautinių šokių svarbą jaunimui ir į tai atkreiptą Australijos vyriausybės dėmesį:Geelongo tautinių šokių grupei buvo paskirta 600 dolerių parama įsigyti muzikinius aparatus, kurie jau buvo pademonstruoti pirmą kartą šiame baliuje.

Šis jaunimo laimėjimas pakėlė visų nuotaikas, o nuolatinis rėmėjas p. J.Sedliorius tiek buvo sužavėtas, kad dar nuo savęs "Šešupei" pridėjo 20 dolerių.

Toliau vyko šokiai ir žaidimai iki vėlyvos nakties ir dalyviai skirstėsi gerai nusiteikę ir kupini vilčių vėl susitikti ateinančių metų Sąjungos baliuje.

Buvęs

kronika

VESTUVĖS LIET. KLUBE

Birželio 26 d. gausus būrys sydnejiškių išleido į marčias Sydnejaus lietuvių tarpe žinomą aktyvią lietuvaitę Julija Bugušaitę, kuri ištekėjo už savo išrinktojo Amin Basil.

Julytė (taip ji buvo žinoma lietuvių tarpe), dabar jau ponia Julija yra šiais metais bebaigianti medicinos studijas Sydnejaus universitete. Dar nuo vaikystės ji visur narsiai dalyvavo lietuviškame gyvenime: įvairiuose parengimuose savaitgalio mokykloje, su skautais, vėliau studentų veikloj. Esame tikri, kad p. Julija ir sukūrusi šeimą paliks mūsų tarpe. Linkime jaunavedžiams laimingo ir šviesaus gyvenimo!

***

Po sėkmingų gastrolių Melbourne ir Canberroje su savo "Uždanga", neskaitant jau dviejų sėkmingų spektaklių Sydnejuje, Atžalos teatras užsidegė entuziazmu ir štai jau vėl pradėjo repetuoti naują veikalą. Šį kartą bus didelė naujiena: tai trijų veiksmų vaidinimas "Monika", kurį sukūrė ir režisuoja autorius Paulius Rūtenis. Paulių pažįsta visi Australijos lietuviai ir kaip solistą, ir kaip teatro artistą, spaudoje įdomių straipsnių autorių. Ir štai jis išeina į sceną su savo originaliu veikalu, kurį ir pats režisuoja. Nekantriai laukiame!

***

Kaukių baliaus metu Dr. A. Mauragis buvo taip "persimainęs", tarsi tam vakarui nusileidęs nuo Taboro kalno: viso kaukių baliaus metu išbuvo beveik neatpažintas, ir daugelis net spėliojo, iš kokios tolimos kolonijos atvyko toks nematytas svečias.

***

Amerikos erdvėlaivis automatas Viking I pereitą savaitę pasiekė Marso planetą ir prisiuntė žemei įdomių ir mokslui vertingų nuotraukų. Viking I turi nusileisti ant Marso, bet nusileidimas atidėtas renkant jam tinkamą nusileidimo vietą. Iš nuotraukų ir kitų davinių pasitvirtino, kad Marse yra daugiau vandens, kaip manyta, kas yra pagrindas bet kokiai gyvybei. Netrukus paaiškės, ar Marse yra bet kokios formos gyvybė.

***

REIKALAI ...

Atkelta iš psl.6

ir sveikinimo adresai tiems ramovėnams, kurie atšventė 65 ar 70 metų sukaktį.

Sukakties proga skyrių sveikino žodžiu įvairių organizacijų atstovai. Gauta visa krūva sveikinimų raštų iš kitų "Ramovės" skyrių ir pavienių asmenų. Pasigesta tik Centro Valdybos sveikinimo. Buvo prisiųsta Centro V-bos nuotrauka priminimui, kad aukščiausioji valdžia tebeegzistuoja. Gerai ir tai.

Ramovėnas Č. Zamoiskis, buvęs pirmosios valdybos narys, padarė suglaustą skyriaus veiklos apžvalgą.

Oficialiosios dalies užbaigai bendruomenės valdybos pirm. V. Neverauskas ramovėnus nuoširdžiai pasveikino ir susirinkusiems pasiūlė pakelti tostą už jų sėkmingą veiklą. Po tosto sugiedotas Tautos Himnas.

Pirmininkas K. Taparas nujautė, kur krypsta visų ramovėnų ir svečių žvilgsniai. Šoninėj salėj visa savo didybe ir ilgybe tysojo milžiniškas stalas, apkrautas visokiomis gastromiškomis gėrybėmis. Per kelias dienas veikliosios ramovėnų moterys sudėjo į jo turinį visą savo energiją ir išmonę, kad šventinės vaišės būtų vertos šios neeilinės progos. Viskas buvo paruošta gardžiai, puošniai ir gausiai. Kai kurios šeimininkės dūsavo, kad tiek maisto būtų galima papenėti 500 žmonių. Tad pirm-kui Taparui vos paprašius apsirūpinti užkandžiais, stalas buvo iš visų pusių apsuptas spėjusių pralkti svečių. Ir kai nerangesni paskutinieji bankieto dalyviai grįžo prie savo stalų, jų lėkštėse matėsi tik tarsi lagerinės porcijėlės. Puikuolis stalas virto audros nusiaubta dykuma. Kaip gerai, kad "neapdairosios" šeimininkės paruošė penkiems šimtams. Bet iš dalies jų nuovoka buvo pagrįsta: po vaišių salės tvarkytojai sakosi iš lėkščių prikrėtė septynis kibirus nesuvalgytų, vien išknaisiotų gėrybių. Pasirodo, ir mums tebegalioja senas žemaičių priežodis - akys už pilvą didesnės.

Tačiau visų nuotaika buvo gera. Orkestras dirbo iš peties. Svečiai ir ramovėnai, sočiai pasivaišinę ir stikliuku kitu atsijauninę, salėje sukosi lyg verpetai, pradedant "Noriu miego", baigiant Zorbom ir kitais, rodos, tik jaunoms blauzdoms išlaikomais šokiais. Net ir skyriaus pirmininkas K. Taparas, gerokai privargęs, kad jubiliejinė iškilmė praeitų kaip galint geriau, parengimu buvo patenkintas ir laimingas, kad per 25-rius metus padarė akivaizdžią karjerą iš sekretoriaus pakilęs į pirmininkus.

***

Vienas iš tradicinių Adelaidės atrakcijų yra kasmetinis Lietuvių Katalikių Moterų D-jos rengiamas "Šiupinys". Kaip ir tikrasis šiupinys jis sudaromas iš įvairių produktų ir prieskonių, kad būtų malonus gomuriui, o pasisotinus ir nuotaiką pragiedrintų. Šio nelengvo kulinarinio uždavinio ėmėsi šeimyninis duetas: Draugijos pirmininkė S. Pusdešrienė ir programos inspiratorius bei nemažos dalie kūrėjas P. Pusdešris. Atlikėjais buvo sumobilizuota bemaž visos Adelaidės lietuvių muzikinės ir vaidybinės pajėgos.

Nedažni scenos svečiai režisoriaus J. Gučiaus auklėtiniai - B. Rainys, N. Skidzevičius, A. Petrikas ir A. Gutis sudarė šiupinio pagrindinius produktus ir savo komiškais vaizdais bei epizodais publikos buvo šiltai sutikti. Jiems talkininkavo taip pat ne naujokai scenoje J. Miliauskas, K. Vanagienė, A. Miliauskienė, A. Grigonis ir kt.

Tikrai pasigėrėtinai padainavo moterų kvartetas "Nemuno dukros" ir vyrų kvartetas, kuris, deja, pasirodė kaip trio, nes prieš kelias dienas staiga mirė vienas jo narys J. Baranauskas. Su jo mirtimi adelaidiškiai neteko ištvermingo choristo, dainos mylėtojo ir doro lietuvio.

Porą dainų solo padainavo B. Mikužienė. Dainininkams akomponavo N. Masiulytė ir M. Dumčiuvienė. V. Baltutis paskaitė savo nuotaikingą feljetoną "Bangą".

Bendrai, šių metų Šiupinys buvo bene vienas iš geriausių. Programa buvo gana plati ir užtruko virš poros valandų. Nebūtų buvę didelio nuostolio, jei vieną kitą silpnesnį vaizdelį rengėjai iš programos būtų išleidę. Gero po truputį.

Padėka atlikėjams už gerą išpildymą ir už drąsą.

***

Vieno linksmavakario proga, kad vakaras būtų tikrai linksmas, buvo išleistas vienkartinis leidinėlis "Šiokiadienio Balsas". Tarp kitos smagios rašliavos įdėtas ir ilgesnis skelbimas apie piršlio ieškančią nelaimingai įsimylėjusią sydnejiškę panelę Pastogiūtę. Vargšė mergaitė taip įsižiūrėjo į pasipūtėlį melburniškį kavalierių Aidėną, kad iš meilės tiesiog sienomis laipioja. O kaip iš praktikos žinome, laipiojimas sienomis prasideda, kai žmogų apsėda neviltis ir desperacija, kai į tavo švelniausius jausmus ir nuoširdų prisipažinimą atsakoma akmeniniu šaltumu ir tyla. Mergina ieško piršlio ir į ji deda visas viltis.

Iš pavardžių atrodo, kad abu jaunuoliai lietuvių kilmės, tad juos turėtų rišti mažiausia tos pačios tėvynės meilė, ir arogantiškas Aidėnas tikrai galėtų rasti raminantį žodelį sienomis belaipiojančiai mergaitei. Bet kur tau! Pasipūtėlis jaunikaitis nei vamt. Tyli kaip čebato aulas. Kaip išaiškinti šitokį jo elgesį? Gal jis pasižadėjęs išlaikyti "čystatą" iki grabo lentos? Tikriausiai koks nors nulietuvėjęs perkrikštas (kad ji bala!) be jokio artimui meilės jausmo. Tokių degeneruotų asmenybių mūsų tarpe beveik nepasitaiko. Greičiausia jis nė solidarumo mokesčio nėra mokėjęs. Tačiau nereikėtų jo už tai iš bendruomenės išmesti, nes tokia savo laikysena jis pats iš jos yra iškritęs.

Kaip ten bebūtų, Aidėnas savo elgesiu pažemina gerų norų merginą ir pervertina save. "Aš ne toks, kaip tu, Pastogiūtė. Tu man ne pora ir nelysk". Aidėnas elgiasi kaip tikras fariziejus, o vienok jaučiasi, kad leidinėlio redaktorius visa širdimi su juo.

Patarčiau panelei Pastogiūtei geriau likti sena pana, negu surišt savo gyvenimą su tokiu povišku vyruku.

Moralas: kas liko iš mūsų garsaus šūkio Kurkime lietuviškas šeimas? .

B. Straukas

VIETOJ GĖLIŲ

O.M. Chodai, pagerbdami velionį a.a. Alfonsą VALIULĮ, vietoje gėlių "Mūsų Pastogei" aukojo 10 dolerių.

ATNAUJINKITE

M.P. PRENUMERATĄ

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

SYDNEY

DARIAUS ir GIRĖNO MINĖJIMAS

Šiais metais Dariaus ir Girėno minėjimas įvyks liepos 18 d. (sekmadienį) Lidcombe šia tvarka:

1.Lidcombe katal. bažnyčioje pamaldos 11.30 val. Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Prieš pamaldas visi ramovėnai rikiuojasi prie skyriaus vėliavos palydėti vėliavą į bažnyčią ir po pamaldų iš bažnyčios į parapijos salę;

2. Tuoj po pamaldų parapijos salėje prasidės minėjimo oficialioji dalis:

a) minėjimo atidarymas;

b) Dariaus-Girėno dienai pritaikinta paskaita;

c) meninė dalis - dainos ir deklamacijos;

d) minėjimo uždarymas.

Be to, mūsų gerosios ponios visus vaišins savo skanėstais ir kavute.

Mes labai nuoširdžiai prašome gerbiamus kūrėjus savanorius šį minėjimą pagerbti savo atsilankymu. Taip pat kviečiame visus Sydnejaus lietuvius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Ypatingai skyriaus valdyba kviečia visus ramovėnus būti pavyzdžiu šiame minėjime drausmingai jame dalyvaujant.

LKV "RAMOVĖS" Sydney Skyr. Valdyba

PRANEŠIMAS

Pranešame Sydnejaus Liet. Klubo nariams, kad pagal Klubo tai sykles klubo nario mokestis privalo būti sumokėtas iki liepos 31 dienos.

N.S.W. valstijos įstatymas įsakmiai nusako, kad nesumokėjus nario mokesčio nustatytu laiku, narys praranda Klubo teises.

PERTH

Nors ir nedidelis skaičius Pertho lietuvių, bet šiais metais daug kas važinėjo po platųjį pasaulį. Išvykę: p.p. Vaičiūnienė, Kristulaitienė, Meškauskienė su sūnum, Vak. Australijos apyl. valdybos leidžiamo biuletenio "Žinučių" redaktorius Skrolys. Greitu laiku išvyksta p. Stribinskai su sūnum, p. Jonikienė, pasiruošęs ir visiems gerai žinomas Pertho jaunimo vadovas Eugenijus Stankevičius, kuris yra siunčiamas jo darbovietės aplankyti ir susipažinti su kitų kraštų architektūra. Be to dar p. Kuzmickai taip pat žada pasižvalgyti po pasaulį. Visiems išvykusiems ar vykstantiems linkime laimingų ir gražių įspūdžių ir laimingai viesiems grįžti į saulėtą Perthą.

K.B.

SKELBIMAS

Sydnejaus Lietuvių Klubui reikalingas baro tarnautojas (casual). Kreiptis raštinėn arba telefonu 708 1414.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

SEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS ŠOKIAI GROJANT GOLDEN TRIO KAPELAI

Liepos 10 d.:
PATRICIA STEPHENSON
Stebėtinai puiki artistė, laimėjusi daug konkursų

Nuo liepos 4 d., sekmadienio, klube šokiai nuo 4 val. iki 8 val.

FILMAI LIET. KLUBE
Liepos 14 d., trečiadienį, 7.30 val.:
ODESA FILE
Įdomus filmas, kurį reikia pamatyti

Sydnejaus Liet. Klube perkant didesniais kiekiais duodama 10% nuolaidos už spiritinius gėrimus ir 5% už alų. Pasinaudokite!

KLUBAS ATVIRAS:
Pirm.-treč. 4-10 val., ketv. 4-11 val.penkt. 4-12 val., šešt. 2-1 val.,sekm. 12.30 iki 11 val.

* Antradieniais stalo tenisas
* Trečiadieniais šachmatai
* Ketvirtadieniais dvigubi jackpotai

ŠOKIAI grojant "Golden Trio" kapelai:
Šeštadieniais 8 - 12 val.
Sekmadieniais 4 - 8 val.

VALGYKLA veikia: pirmadieniais penktadieniais 6-9 val.v., šešt. 6-10 val., sekmadieniais 1-9 val. vak.

Liepos 10 d., šeštadienį, 7 val. Melbourno Lietuvių Namuose Skautų Tėvų Komiteto ruošiamas

DŽIŪGO TUNTO BALIUS

Žinomas "Drago" orkestras, užkandžiai ir vakarienė.
Įėjimas - $ 6.00; moksleiviams $ 4.00
Gėrimais aptarnauja Lietuvių Klubas.
Stalus arba vietas užsakyti pas K - to narius:

H. Statkuvienė Tel. 857-7248
Bacevičius tel. 729-6588
S. Eimutis tel. 277-8223

Skautų Tėvų Komitetas

TAUTOS FONDO ŽINIOS

Džiugu pastebėti, kad vis daugiau tautiečių palydėdami amžinybėn savo artimuosius ir draugus vietoj greitai nuvystančių gėlių, aukoja Tautos Fondui.

Šiais atvejais ypatingai pasižymi Canberros ir Pertho lietuviai. Canberroje A.A. Jono Daubario laidotuvių metu Felikso Borumo ir Leono Lamanausko pastangomis surinkta vietoj gėlių $ 130.00 Tautos Fondui. Ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai dalyvavę Jono Daubario laidotuvėse nuoširdžiai aukojo. Ačiū canberiškiams.

Pertho lietuviai, prisimindami mūsų didvyrį Romą Kalantą per V. Skrolį suaukoję $ 119.00 ir atsiuntė Centrinei Valdybai. Tai kita maža lietuvių kolonija, kuri pralenkia kitas kolonijas panašiais atvejais. Ačiū visiems!

Sydnejuje staiga mirus mums visiems gerai žinomo Algio Plūko laidotuvėse buvo sukrauta daugybė vainikų, kurie po trumpos laidotuvių apeigos jau nebuvo niekam reikalingi. Tautos Fondui vietoj gėlių aukojo Juozas Ramanauskas $ 10,-; A. ir L. Kramiliai $ 5,- ir Pr. Liubinskas - $ 3,-

Sydnejuje išveztųjų minėjime birželio 13 d. suaukota $ 375.00 iš jų atvykusi iš Newcastelio p. Klemenienė paaukojo $ 100.oo. Negalėdama atvykti į minėjimą rašytoja Agnė Lukšytė - Meiliūnienė ir Henrikas Meiliūnas taip pat prisiuntė $ 20,oo.

Nuoširdus ačiū visiems tautiečiams už gausias aukas, kurios bus parsiųstos į Tautos Fondą Amerikoje Lietuvos laisvės reikalams.

Tautos Fondo Atstovybė

PRANEŠIMAS

B.L.S.K. "Neries" Valdyba praneša, kad 1976 m. liepos 17 d. 4 val. p.p. Lietuvių Klubo patalpose įvyks visuotinis narių susirinkimas. Visiems nariams dalyvavimas būtinas. Kviečiami visi lietuviai prijaučiantieji mūsų sportininkams - kėms.

Susirinkimo nutarimai bus skaitomi galutiniai, nežiūrint narių skaičiaus dalyvavimo.

Susirinkimo darbotvarkė:
1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo rinkimai;
3. Valdybos pranešimas;
4. Diskusijos, ir
5. Susirinkimo uždarymas.

Bankstowno Liet. Sporto Klubo "Neries" Valdyba

NEWCASTELIO LIETUVIŲ CHORAS maloniai kviečia Jus su šeima ir pažįstamais atsilankyti į Tradicinį Chorą

ŽIEMOS VAKARĄ

liepos mėn. 10 d., šeštadienį, St. Peters Hall, Dixon Street, HAMILTON.
Pradžia: 7.30 vakaro.
Programą išpildys Newcastelio Lietuvių Choras, diriguojant Stasiui Ž u k u i.
Šokiams gros geras orkestras nuo 8 val. vakaro.
Bus pravesta turtinga loterija.
Bufetas aprūpins šaltais ir stipresniais gėrimais.
Prašome visus skaitlingai atsilankyti, paklausyti lietuviškų dainų ir tarpe savųjų praleisti kelias valandas linksmoje nuotaikoje ir tuo pačiu paremsite C h o r ą.
ĮĖJIMAS: $ 2.00 . Moksleiviams ir pensininkams - $ 1.00.

Dėmesio! **JAUNIMUI**

The biggest, brightest Rock & Roll Nite since 1945

THE FONZE NITE

WHERE: Ukrainian Club Hall, Joseph St., Lidcombe.
WHEN: Friday Nite, 9th July, 1976 (7.30 pm - 1.00 am)
HOW MUCH: single $ 2.50; double $ 4.00 To book your tickets ring:
Lelė 789 6325 Roma 871 6269 Rimas 86 4348

If you do not pre-book your ticket you will have to pay 50 c extra at the door. Help make Friday Nite what it should be: bring everyone along.

Savaitę išbuvus ligoninėje po sėkmingos operacijos, saują akmenėlių praradusi sugrįžo namo ir sparčiai taisosi "Mūsų Pastogės" tekstų rinkėja Aldona Jablonskienė. Jai sergant ją pavaduoja nepataisomas optimistas ir niekad neatsisakąs reikale pagelbėti p. Mykolas Zakaras.

***

Nuo liepos 4 d. sekmadieniais Sydney Liet. Klube grojant Golden Trio kapelai šokiai prasidės nuo 4 val., ne nuo 6-tos, kaip kad buvo iki šiol. Įsidėmėkite: sekmadieniais klube šokiai nuo 4 val. pradedant liepos 4 d.

MŪSŲ PASTOGĖ

LITHUANIAN AUSTRALIAN WEEKLY "OUR HAVEN"
Australijos Lietuvių bendruomenės laikraštis
Leidžia ALB Krašto Valdyba
Redaktorius V.Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: J.Maksvytis, A.Reisgys.
Redakcijos adresas: 13 Percy S., Bankstown,N.S.W. 2200;
Tel. 7098395
Leidėjo ir Administracijos adressas: Box 4558, G.P.O. Sydney 2001
Administracijos Tel. 6499062

Prenumerata: metams	$15.00
6 mėn.	$ 8.00
Užsieny metams	$18.00
Oro paštu užsieny	$37.00
Atskiras numeris	$00.35

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Rotor Press Pty.Ltd.